

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Первомайська філія)**

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

«Допущений до захисту»
Завідувач кафедри

« ____ » _____ 2022

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

**на тему: Бухгалтерський і податковий облік податку на додану
вартість**

Виконав студент 56-ОО-19 групи

_____Панасюк Д. М.

Керівник роботи:
к.е.н., доцент

_____Гавриленко Н. В.

Первомайськ, 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Первомайська філія Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
Інженерно-економічний факультет

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

«___» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Студенту Панасюку Денису Миколайовичу

прізвище, ім'я по батькові)

1. Тема роботи Бухгалтерський і податковий облік податку на додану вартість

Керівник роботи к.е.н., доцент Гавриленко Наталія Вікторівна

Затверджена розпорядженням директора №___ від «___» _____ 2021 р.

2. Термін подання роботи: ___ січня 2022 року

3. Вихідні дані по роботі: підручники, монографії, автореферати, періодичні видання, матеріали конференцій, бухгалтерська та фінансова звітність ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», первинна документація, Наказ про облікову політику, реєстри фінансового і податкового обліку

4. Перелік питань, що належать до розробки (найменування розділів) 1. Теоретичні аспекти бухгалтерського і податкового обліку ПДВ; 2. Аналіз фінансового стану «Южноукраїнський комбінат харчування»; 3. Організація бухгалтерського і податкового обліку податку на додану вартість на «Южноукраїнський комбінат харчування»

5. Перелік презентаційних матеріалів: 1 Категорія «непрямі податки» в інтерпретації зарубіжних і вітчизняних науковців; 2. Характеристика субрахунків, призначених для бухгалтерського обліку ПДВ; 3. Горизонтальний аналіз пасивів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за 2018-2020 рр., тис. грн; 4. Недоліки бухгалтерського та податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнському комбінаті харчування»

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Гавриленко Н. В.		
2	Гавриленко Н. В.		
3	Гавриленко Н. В.		

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення наукового керівника роботи		
2	Вибір теми роботи та її узгодження її з науковим керівником		
3	Складання попереднього плану роботи, узгодження його з науковим керівником		
4	Збір статистичної інформації		
5	Вивчення друкованих та електронних джерел, економічних реалій, методичних та наукових видань з теми роботи		
6	Систематизація інформації та складання розгорнутого плану роботи, затвердження його науковим керівником		
7	Розробка теоретичного розділу		
8	Розробка аналітичного розділу		
9	Розробка проектного розділу		
10	Розробка вступу, висновків, списку використаної літератури та додатків		
12	Редагування рукопису роботи бакалавра та ознайомлення з ним наукового керівника		
13	Розробка проекту демонстраційного матеріалу та доповіді		
14	Усунення зауважень наукового керівника та завершення роботи		
15	Подання рукопису кваліфікаційної роботи, презентаційного матеріалу на попередній захист		
16	Подання роботи рецензенту та отримання рецензії		
17	Захист роботи перед атестаційною комісією		

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

1.1 Історичні аспекти оподаткування доданої вартості

1.2 ПДВ, як об'єкт бухгалтерського та податкового обліку

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПП «ЮЖНОУКРАЇНСЬКИЙ КОМБІНАТ ХАРЧУВАННЯ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика ПП «Южноукраїнський
комбінат харчування»

2.2 Аналіз фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО І ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ПДВ НА ПП «ЮЖНОУКРАЇНСЬКИЙ КОМБІНАТ ХАРЧУВАННЯ»

3.1 Організація бухгалтерського обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський
комбінат харчування»

3.2 Організація податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат
харчування»

Висновки

Перелік використаних джерел

Додатки

ВСТУП

Перехід вітчизняної економіки до ринкових відносин постійно вимагає нового підходу до організації форм бухгалтерського та податкового обліку розрахунків з податку на додану вартість (надалі – ПДВ), в зв'язку з чим, надходження ПДВ до бюджету в даний період часу становить близько 45-50% від загальних податкових надходжень.

Система бухгалтерського та податкового обліку, яка сформувалася не забезпечує в достатній мірі повноту надходжень ПДВ до бюджету, оскільки допускає можливість застосування платниками податків різних схем ухилення від оподаткування ПДВ та зовсім необґрунтованого відшкодування цього податку з бюджету.

Українська практика застосування облікових і податкових процедур щодо ПДВ показала, що на сьогоднішній момент майже відсутні методичні розробки по організації бухгалтерського та податкового обліку з метою дотримання своєчасності та повноти надходження ПДВ до бюджету. В зв'язку з цим, проблеми наукового обґрунтування і застосування на практиці наявних методик бухгалтерського та податкового обліку ПДВ, які сприятимуть покращенню облікової роботи, набувають певної значущості.

Отже, актуальність теми кваліфікаційної роботи бакалавра обумовлена необхідністю дослідження моделей бухгалтерського та податкового обліку ПДВ, які дозволять забезпечити належний стан облікової роботи щодо обумовленого податку на конкретному підприємстві.

При дослідженні даної теми були використані існуючі теоретичні дослідження зарубіжних і українських вчених в сфері обліку та оподаткування ПДВ, в яких акцентовано увагу на наявний комплекс проблем бухгалтерського та податкового обліку ПДВ, їх фундаментальну та прикладну теорію та практику, а також - податкове законодавство. Насамперед, це відомі праці класиків економічної думки, а саме: А. Сміта, Д. Рікардо, Дж. Кейнса, К.

Маркса, А. Лаффера, Н. И. Тургенєва, А. Маршалла, У. Шульца та багатьох інших вчених.

Значний внесок у наповненні та розвитку теорії і практики оподаткування в цілому і ПДВ, зокрема зробили такі вітчизняні і зарубіжні вчені, як: Л. Воронова, Н. Гавриленко, П. Гега, М. Кучерявенко, М. Науменко, О. Оксенюк, А. Соколов, В. Бризгалін, К. Макконел, С. Брю та інші науковці.

Практична база роботи охоплює Статут ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», облікової політики, первинних документів з обліку ПДВ, декларації, синтетичних реєстрів.

Дана кваліфікаційна випускна робота включає в себе три розділи.

В першому розділі висвітлюються теоретичні особливості бухгалтерського і податкового обліку ПДВ, проаналізовано розвиток уявлень про предмет дослідження в ході розвитку світової економічної думки; зроблено узагальнення та оцінку підходів до трактування непрямих податків і ПДВ як об'єкта бухгалтерського та податкового обліку.

Другий розділ присвячений здійсненню аналізу фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» та опису його виробничо-економічних особливостей.

Третій розділ кваліфікаційної роботи бакалавра розкриває особливості бухгалтерського та податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування». Також в цьому розділі описані виявлені проблемні моменти щодо бухгалтерського та податкового обліку ПДВ на досліджуваному підприємстві.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

1.1 Історичні аспекти оподаткування доданої вартості

Теорія податків взяла свій початок з XIII ст., ще з часів Фоми Аквінського. У сімнадцятому столітті в Франції започатковано було теорію податків, яку заснував Шарль Монтеск'є. Як доповнення вищезгаданої теорії, в свою чергу, Дж. С. Міль розробив та запропонував вперше податкову теорію послуг, суть якої полягала в тому, що ... «кожен громадянин держави обов'язково повинен отримувати від неї послуги у вигляді допомоги та підтримки» [1, с. 62].

Від перших наукових праць, присвячених ПДВ ще на початку двадцятого століття і до сьогодення, податок на додану вартість був запроваджений більше, ніж у ста сорока країнах і становить приблизно 20% від загального світового податкового навантаження.

При цьому, доволі важко встановити, коли саме зародилося ПДВ. Вважається, що одними з родоначальників цього податку могли бути або німецький бізнесмен В. фон Сіменс ще в 1918 році, або ж американський економіст Т. С. Адамс у своїх наукових доробках в період між 1910 та 1921 роками.

Запропонована Сіменсом відома концепція ПДВ, вибухнула, як технічна інновація, яка була спрямована на вдосконалення податку з обороту. Введення в податкову систему ПДВ надало змогу господарюючим суб'єктам повертати частину сплачених податків, що дозволяло уникати ряд можливих проблем, пов'язаних із стягненням податку з обороту. Проте, незважаючи на той факт, що ПДВ відповідно до теорії Сіменса було суттєвою інновацією, автор навряд чи спрямовував його на повалення діючого фіскального порядку.

Слід наголосити на думці Адамса, який передбачав в ПДВ гідну заміну, яка прийшла замість податку на прибуток. Адамс був зосереджений лише на федеральній податковій політиці, оскільки в часи його життєдіяльності не

існувало більше ефективного національного податку щодо продажів. Вченого зовсім не турбувало технічне вдосконалення вже функціонуючих податків; він зосереджувався на створенні дієвої альтернативи давно існуючому федеральному прибутковому податку[2].

На рисунку 1.1 відображено основні етапи переходу від податку з обороту до податку на додану вартість.

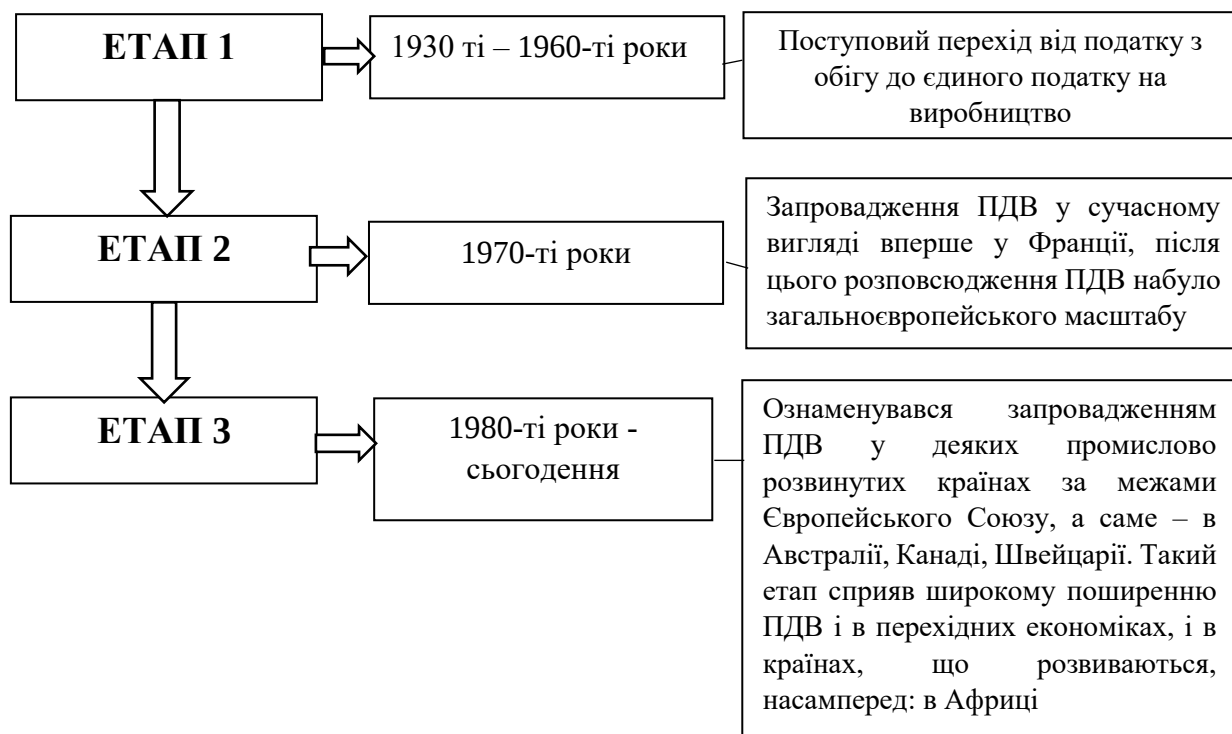

Рис.1.1 Основні етапи переходу від податку з обороту до податку на додану вартість

Податку на додану вартість вагомої уваги приділяли різні новаторські наукові кола, які були створені в Західній Європі та США. Проте, Німеччина разом із переважною більшою частиною Західної Європи мали своє сприйняття ПДВ. Як певної технічної модифікації податків з продажу і одночасно – як доповнення до прибуткового податку. Зворотної реакції ПДВ мало в США, в яких політики, навпаки, намагалися запровадити його, як повноправну заміну діючому тоді федеральному прибутковому податку, хоча всі їхні тодішні прагнення та спроби так і залишилися марними.

Першим науковцем, який описав саму економічну суть та механізм ПДВ у 1954 р. став французький вчений Моріс Лоре. Проте саме у Франції

застосування ПДВ не набуло значного поширення аж до 1968 року. Проте, в той же час, найпершою країною, в якій повноцінно стягувався цей податок ще у 1967 р. , вважається Данія, хоча ця країна і не була частиною ЄС до 1973 року.

Поширення ПДВ у світі можна етапізувати з виділенням двох основних етапи, при цьому перший етап відбувався переважно в Західній Європі та Латинській Америці упродовж 1960-1970х рр. Запровадження та розвиток ПДВ у Європі пов'язано з ухваленням серії директив ЄС, які вимагали від країн – членів ЄС узгодження між ними політики відносно ПДВ.

Щодо другого етапу розвитку ПДВ, то він проходив з кінці 1980-х рр. й відзначився запровадженням ПДВ у деяких промислово розвинутих країнах, які не входили до ЄС, наприклад – в Австралії, Японії та інших. Цей етап також значно посприяв масивному розповсюдженню ПДВ в перехідних та економіках, що розвиваються, насамперед – в Африці та Азії. Слід звернути увагу на те, що суттєву роль по запровадженню ПДВ цими країнами зіграли такі міжнародні установи, як МВФ та Світовий банк. Проте, не можна також недооцінювати й свій вплив та внесок американських політиків-лобістів та існуючих зацікавлених в просуванні ПДВ агенцій.

Загальновідомо, що така діяльність охоплює в собі безуспішні спроби США щодо запровадження ПДВ відразу після Другої Світової війни на території окупованої Японії. Важливу роль в цьому відігравало Агентство США з міжнародного розвитку, яке надавало фінансування та технічну допомогу тим країнам, які запроваджували ПДВ[3; 4].

Як не дивно, але саме американські економісти-експерти стали послідовними лобістами передачі такої податкової реформи, яка не користувалася жодною популярністю в США за кордон.

В більшості своїй, дослідники погоджуються з думкою, щодо ідеального ПДВ і яким воно має бути. Тарифна ставка ПДВ має своє поширення на стадії роздрібної торгівлі економіки та додатково утримується ще й в ціні товарів. Головними відмінними рисами, які відрізняють ПДВ від

інших функціонуючих податків з роздрібною торгівлі є те, що ПДВ утримується з кожної угоди, яка відбувається у виробничому ланцюжку, а не стягується лише на стадії роздрібною торгівлі. Таким чином, як наслідок – податок є обмеженим кінцевим споживанням.

Доволі широко розповсюдженим є переконання, що стягнення ПДВ за принципом призначення найбільш доречно, оскільки податок сплачується там, де відбувається саме споживання, а не виробництво, що дає очікуваний результат: експорт звільняється від сплати ПДВ або ж обкладається за ставкою 0 %. Це, в свою чергу, значно стимулює розвиток промисловості держави.

Наявний консенсус відносно ідеального ПДВ можна звести до 3-х основних типів ПДВ: європейська, новозеландська і японська моделі. З вищезгаданих моделей, найбільш ідеальним ПДВ, є ПДВ Нової Зеландії, яке утримується за єдиною ставкою на доволі широкій базі. У більшості сучасних держав нині запроваджена європейська модель ПДВ, особливостями якої можна назвати наявність декількох ставок та наявність різних виключень та винятків щодо стягнення ПДВ. Але на практиці не існує двох зовсім однакових ПДВ, які б були абсолютно ідентичними; вони завжди мають деякі відмінності в ставках, пільгах, охоплення баз та інших елементах. Як і у випадку з будь-якими іншими податками, доходи від ПДВ також є виразом адміністративного потенціалу у державі. ПДВ набагато менше доходів приносить до бюджетів тих країн, які мають слабкий рівень адміністрування. Навіть, якщо країни мають значний адміністративний потенціал ПДВ, вони не є застрахованими від уникнення від сплати податків. Загальна більшість таких проблем пов'язана з експлуатацією платниками ПДВ механізму кредитного рахунку[5].

Якщо повернутися до історії податку з обороту, то він був запроваджений в СРСР, ще в 1932 р., як штучний об'єкт оподаткування з метою вилучення до бюджету повністю чистого доходу підприємств. При цьому, під оборотом тоді розумілася звичайна господарська діяльність підприємств, які повинні були віддавати державі весь зароблений прибуток, оскільки податок з обороту був тоді головним джерелом поповнення

держбюджету. Як наголошувалося у радянській енциклопедії 1954 р., «податок з обороту – форма прямої мобілізації в держбюджет чистого доходу соціалістичного суспільства... Податок з обороту в СРСР значною мірою відрізняється від податку з обороту при капіталізмі, де податок з обороту являє собою універсальну форму непрямого оподаткування працівників на величину, на яку підвищуються ціни товарів. При соціалізмі податок з обороту, за своєю економічною сутністю податком не вважався» [6].

З давніх давен органи влади, здійснюючи організацію зрозумілої та надійної системи виконання торгівельних угод, вимагали за це певний відсоток з сплачуваних сум. Так, одночасно з податком на спадщину та дарування, римський імператор Октавіан Август (63 р. до н. е. – 14 р. н.е) вперше ввів ще й податок з продажів, який становив 1% від вартості будь-якого товару. І це виглядало розумно: якщо безоплатна передача майна обкладалася податком, то і передача його за кошти також повинна обкладатися [6].

В Іспанії існував 10% податок, який стягувався з будь-якого продажу землі або товарів, так званий «алькабала», який був розроблений арабами ще у Середні віка в Кастилії. Через те, що товари дорожчали на 10% при усіякому переході з рук в руки, іспанські товаровиробники не витримали конкуренції з імпортними товарами, які ввозилися шляхом контрабанди. Як наслідок цього – країна зовсім обезлюділа. Ось що каже з цього приводу іспанський письменник 16 століття: «Люди тікають, щоб не платити податків. Замість того, щоб дивуватися, чому пустіють села і ферми, слід дивуватися, чому хтось все ж залишається» [6]. Таким чином, сотні тисяч іспанців мушили тікати в американські колонії, на які не мала свого поширення іспанська податкова система.

Як зазначав у 1691 році відомий англійський письменник У. Карр – у Британії, в порівнянні з Іспанією, Францією та Германією, відсутній всезагальний акциз, оскільки народ Британії вважає цей податок «проклятим податком, який придумали негідники».

Чарльз Адамс, який є сучасним американським дослідником з цього приводу зазначав: «Англійська неприязнь до акцизів на перший погляд йде поруч з маразмом, оскільки насправді цей податок має багато суттєвих переваг. Так, наприклад – ним можна обкласти товари, які не є товарами першої необхідності і, таким чином, позбавити бідняків від оподаткування ним. Також, його легко утримувати, оскільки достатньо контролювати лише продавців. Однак, англійці цих переваг не бачили, оскільки вбачали в акцизі – ураження волі».

А в Росії, наприклад, наприкінці 17-початку 18 століть стягувався п'ятивідсотковий податок з будь-якого доходу від торгівельної діяльності.

1.2 ПДВ , як об'єкт бухгалтерського і податкового обліку

В Податковому кодексі України передбачено, що ПДВ – це непрямий податок, який нараховується та сплачується згідно з нормами п'ятого розділу Податкового кодексу[7]. Як бачимо, цей податок є непрямим і сплачується не товаровиробниками, а кінцевими споживачами товарів, робіт, послуг, які, в свою чергу, споживаються, використовуються на митній території України. ПДВ є частиною новоствореної вартості продукції. Проте, таке лаконічне визначення в повній мірі не розкриває економічний зміст досліджуваного поняття і, тим паче, взагалі не визначає сутність ПДВ в бухгалтерських цілях.

В наукових напрацюваннях вчених можна зустріти різні думки щодо змісту ПДВ та різні його трактування, але ж, звертає увагу на себе той факт, що вони в більшості випадків тотожні з визначеннями Податкового кодексу, чим і підтверджується економічний зміст цього податку.

Як вважає Науменко М. А.,... «ПДВ – це найбільш складна форма універсальних акцизів. Це наймолодший універсальний акциз, однак на сьогодні цей податок є дуже поширеним і справляється більше ніж у 135 державах світу. Платниками ПДВ, як і інших універсальних акцизів, є продавці товарів (послуг), які повинні збільшити ціну товару на суму податку, отримати від покупця гроші та перерахувати ПДВ до бюджету. Податок

сплачується багаторазово на всіх етапах просування продукції до споживача, але об'єктом оподаткування є не обсяг продажу, а додана вартість[8, с. 10].

Також, привертає увагу думка Оксенюк О. І., яка вважає, що у Податковому Кодексі слід визначити ПДВ, як податок на споживання, який стягується із доданої вартості, що створюється на кожному етапі виробництва, сплачується кінцевим споживачем та вноситься до бюджету продавцем, за винятком випадків здійснення операцій за участі нерезидентів [9, с. 5].

Хоча, таке твердження майже не характеризує облікову сутність податку на додану вартість, воно лише більш в широкому розумінні трактує ПДВ як універсальний акциз. Доволі вдалим є визначення обліково-аналітичної сутності ПДВ, наведене Білобровенко Т. В, а саме: «...ПДВ представляє собою непрямий податок, що надходить у складі виручки від реалізованої продукції, товарів (робіт, послуг) чи сплачується при придбанні продукції, товарів (робіт, послуг) постачальникам. Сума ПДВ підлягає сплаті до бюджету при позитивній різниці між податковими зобов'язаннями (вхідне ПДВ) і податковим кредитом (вихідне ПДВ) та відшкодуванню з бюджету – в разі від'ємного результату» [10, с. 50]. Цим визначенням вчена підкреслює, що непрямий податок ПДВ є частиною ціни товарів, який сплачується при їх купівлі або ж продажу.

Проте, не завжди підприємства в системі облікових рахунків можуть відображати виникнення ПДВ. Це можна пояснити тим, що відбуваються розрахунки з різними СПД, одні з яких можуть бути платниками ПДВ, інші – ні.

Ми поділяємо думку вчених [11, с. 242], які вважають, що більш зрозумілою є назва «з доданої вартості», а не «на додану вартість». Вважаємо, що ця незначна редакційна правка допоможе краще засвоїти зміст ПДВ, оскільки дійсно, в Україні ПДВ на нараховується на додану вартість – він лише сплачується з неї.

Ми переконані, що облікова дефініція цього податку повинна обов'язково враховувати об'єкт бухгалтерського обліку, а саме – розрахунки СПД з ПДВ.

Тому, враховуючи [12, с. 85; 13], вважатимемо, що ПДВ – це непрямий загальнодержавний податок, який є складовою ціни товарів та включає податкові зобов'язання щодо постачання товарів, податковий кредит щодо придбання товарів і розрахунки з бюджетом з ПДВ[14] . Такий підхід доволі повно розкриває усі складові елементи ПДВ, які знаходять своє відображення в системі бухгалтерського обліку і, які здійснюють свій вплив на податкові розрахунки і формування показників звітності.

При продажу товарів між контрагентами зазвичай виникають господарські зв'язки, факт досягнення яких підтверджується складанням первинних документів, але в даному випадку ми обійшли договірні взаємовідносини та укладання договорів з купівлі-продажу. Так, визначається об'єкт і податкова база, аргументуються можливі пільги і податкова ставка. Важливо, що підтвердження розрахунків з ПДВ завжди супроводжується складанням податкової накладної, яку мають право надавати лише зареєстровані платники цього податку. Таким чином, виникає ситуація з формування податкового зобов'язання у продавця і податкового кредиту - у покупця. І на останок, кожен платник ПДВ за відповідний звітний податковий період узагальнює в декларації з ПДВ дані з податкових накладних. Слід наголосити на тому, що податкова накладна виписується на дату виникнення податкових зобов'язань за правилом першої події відповідно до статті 187 ПКУ:

- на дату зарахування коштів від покупця на банківський рахунок або в касу;
- на дату відвантаження товарів або на дату оформлення документа, який засвідчує факт надання послуг або виконання робіт (акт виконаних робіт) [7].

Існує власна думка науковців з цього приводу[15], які вважають, що більш раціональним буде фіксація дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ за фактом відвантаження, тобто у момент фактичного отримання ТМЦ, а не за правилом першої події. Отже, науковці

вважають, що будь-які операції з отримання або сплати передоплат чи авансів не призводитимуть до факту виникнення ПЗ і ПК з ПДВ. На законодавчому рівні доцільно у ПКУ передбачити лише одну дату виникнення податкових зобов'язань з ПДВ.

Вважаємо, що доволі справедливою є міркування Білобровенко Т. В з приводу того, що правило першої події та облік розрахунків з бюджетом по ПДВ є доволі складною процедурою, дані якого можуть бути недостовірними через бухгалтерські помилки, даних фінансової та податкової звітності з ПДВ [10]. Проте, слід звернути увагу на те, що будь-яка операція, що підпадає під обкладення ПДВ завжди супроводжується формуванням електронних податкових накладних (надалі – ПН) та їх реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (надалі – ЄРПН) з урахуванням граничних термінів[7]:

- для ПН та розрахунків коригування (надалі – РК), складених з 1 по 15 календарний день календарного місяця - до останнього дня календарного місяця в якому вони були складені;
- для ПН та РК, складених з 16 по останній календарний день календарного місяця – до 15 календарного дня календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені.

Проте, не завжди ПН в обумовлені терміни може бути доставлена потрібному контрагенту через систему електронного адміністрування, оскільки можуть отримати статус «заблокованих» за результатами перевірки. В знак підтвердження факту реєстрації ПН в ЄРПН, і навпаки – її неприйняття, є квитанція, яка надсилається упродовж операційного дня платникам ПДВ в електронному вигляді у текстовому форматі. Якщо протягом зазначеного терміну продавець не отримав квитанцію, така ПН вважається зареєстрованою в ЄРПН. Але ж, одночасно, відсутність факту реєстрації ПН в ЄРПН не звільняє продавця від зобов'язання включення суми ПДВ, зазначеної у ПН, до суми ПЗ за відповідний звітний період. ПН, отримані з ЄРПН, для покупця є підставою визначення ПК. Для того, щоб отримати ПН, яка зареєстрована в ЄРПН, покупець надсилає в електронному вигляді повідомлення про

реєстрацію ПН і така ПН вважається зареєстрованою в ЄРПН та отриманою покупцем.

Слід зазначити, що для бухгалтерського обліку ПДВ, у Інструкції № 291 передбачені наступні субрахунки:

- 641 «Розрахунки за податками»;
- 643 «Податкові зобов'язання»;
- 644 «Податковий кредит» [16].

В таблиці 1.1 наведено характеристику субрахунків, призначених для бухгалтерського обліку ПДВ.

Таблиця 1.1

Характеристика субрахунків, призначених для бухгалтерського обліку ПДВ

Назва Рахунку	Характеристика рахунку
6411 чи 6415 «Розрахунки з ПДВ»	Призначений для обліку ПДВ
6412 «Розрахунки з ПДВ в СЕА ПДВ»	Призначений для обліку суми ПДВ, перерахованої Держказначейством до бюджету
6413 «Розрахунки з ПДВ за операціями з бюджетного датування»	Для аналітичного обліку ПК і ПЗ з ПДВ за дотаційними операціями в сфері сільгосподарства
643 «ПЗ»	Для обліку суми ПДВ в результаті отримання авансів та передоплат з наступним відвантаженням
6431 «Підтверджене ПЗ з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при авансах та передоплатах, у разі реєстрації податкової накладної у ЄРПН
6432 «Непідтверджене ПЗ з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при авансах та передоплатах, у разі виникнення ПЗ за первинними документами або ж при блокуванні податкової накладної
6433 «ПЗ, що підлягає коригуванню»	Для відображення ПЗ на вартість придбання матеріальних цінностей, послуг, які будуть використовуватися в неоподатковуваних ПДВ операціях або в негосподарській діяльності
644 «ПК»	Для обліку суми ПДВ, отриманої в результаті операцій з придбання, на яку підприємство має право зменшити податкове зобов'язання

6441 «Підтверджений ПК з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при сплачених авансах та передоплатах, у разі отримання податкової накладної, зареєстрованої у ЄРПН
6412 «Непідтверджений ПК з ПДВ»	Для обліку вхідних ПДВ за оподатковуваними операціями, при сплачених авансах та передоплатах, у разі виникнення ПК за первинними документами, які не підтверджені ПН або ж при блокуванні податкової накладної

У зв'язку з можливістю застосовувати таку значну кількість рахунків відносно обліку розрахунків з ПДВ, деякі науковці [15] пропонують виключити облікові записи з використанням 643 та 644 субрахунків, що призведе до уникнення податкових розрахунків з ПДВ в результаті сплати або отримання авансів та передоплат. Це виключення дасть змогу запобігти численним записам по рахункам 643 та 644, які виникатимуть в зв'язку з обліком кожної часткової передоплати упродовж звітного місяця.

На думку [10, с. 158], субрахунки 643 та 644 слід використовувати не тільки при здійсненні передоплат та авансів, а й в інших господарських операціях. Також, в наукових джерелах зазначається, що назви субрахунків 643 та 644 є невдалими та майже не відповідають своєму економічному змісту і не дають чіткого розуміння щодо того, що саме на них обліковується. Тим паче, Інструкція про застосування Плану рахунків також майже зовсім ситуації не прояснює. Так, в ній вказано: «на субрахунку 644 «ПК» ведеться облік суми ПДВ, на яку підприємство набуло право зменшити ПЗ» Проте, справа в тому, що сума ПДВ, на яку зменшується ПЗ, відображається за дебетом субрахунку 641, а точніше – за дебетом аналітичного рахунку «Розрахунки з ПДВ» [17, с. 1197].

Висновки до першого розділу

Податку на додану вартість вагомої уваги приділяли різні новаторські наукові кола, які були створені в Західній Європі та США. Проте, Німеччина

разом із переважною більшою частиною Західної Європи мали своє сприйняття ПДВ. Як певної технічної модифікації податків з продажу і одночасно – як доповнення до прибуткового податку. Зворотної реакції ПДВ мало в США, в яких політики, навпаки, намагалися запровадити його, як повноправну заміну діючому тоді федеральному прибутковому податку, хоча всі їхні тодішні прагнення та спроби так і залишилися марними.

Першим науковцем, який описав саму економічну суть та механізм ПДВ у 1954 р. став французький вчений Моріс Лоре. Проте саме у Франції застосування ПДВ не набуло значного поширення аж до 1968 року. Проте, в той же час, найпершою країною, в якій повноцінно стягувався цей податок ще у 1967 р. , вважається Данія, хоча ця країна і не була частиною ЄС до 1973 року.

Наявний консенсус відносно ідеального ПДВ можна звести до 3-х основних типів ПДВ: європейська, новозеландська і японська моделі. З вищезгаданих моделей, найбільш ідеальним ПДВ, є ПДВ Нової Зеландії, яке утримується за єдиною ставкою на доволі широкій базі.

У більшості сучасних держав нині запроваджена європейська модель ПДВ, особливостями якої можна назвати наявність декількох ставок та наявність різних виключень та винятків щодо стягнення ПДВ. Але на практиці не існує двох зовсім однакових ПДВ, які б були абсолютно ідентичними; вони завжди мають деякі відмінності в ставках, пільгах, охоплення баз та інших елементах. Як і у випадку з будь-якими іншими податками, доходи від ПДВ також є виразом адміністративного потенціалу у державі.

Вищеописаний матеріал підтверджує значну важливість системи бухгалтерського обліку ПДВ. В зв'язку з цим, серед основних завдань бухгалтерського обліку ПДВ слід виділити наступні:

- правильне, достовірне та своєчасне оформлення ПН;
- аналіз ПН, які зареєстровані та незареєстровані в ЄРПН;
- об'єктивне відображення в системі податкових розрахунків з ПДВ первинних документів – «замінників» податкових накладних;

- достовірне відображення операцій, які є об'єктами оподаткування ПДВ в системі облікових рахунків;
- своєчасне внесення записів в реєстри синтетичного та аналітичного обліку і податкової звітності.

Отже, проведені дослідження ПДВ, як об'єкту бухгалтерського та податкового обліку свідчать про неоднозначну критичну оцінку облікової системи сьогодні щодо податкових розрахунків з ПДВ, а це дає змогу виявити низку проблем, які жодним чином не задовольняють інтереси суб'єктів господарювання.

З'ясовано, що відносно застосування субрахунків 643 і 644, які є транзитними, точаться чисельні дискусії. Особливої гостроти набувають ці питання в зв'язку з наявністю тіньових схем у податкових розрахунках, а також при коригуваннях сум ПДВ та в застосуванні механізму бюджетного відшкодування.

На організацію бухгалтерського та податкового обліку ПДВ впливають різноманітні фактори, до яких можна включити часті зміни в податковому законодавстві та складність використання системи електронного адміністрування ПДВ

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПП «ЮЖНОУКРАЇНСЬКИЙ КОМБІНАТ ХАРЧУВАННЯ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Суб'єкт господарювання: ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» було зареєстровано 10.12.2008 року за наступною юридичною адресою: 55001, Миколаївська область, місто Южноукраїнськ, вулиця Миру, будинок 11. Керівником підприємства є Єрмоменко Валентина Анатоліївна. Розмір статутного фонду становить один мільйон гривень. Доля засновника в статутному капіталі становить 100%. Тип бенефіціарного володіння є прямий вирішальний. Станом на 14.01.2022 рр., статус підприємства – не перебуває в процесі припинення.

Повна назва юридичної особи: Приватне підприємство «Южноукраїнський комбінат харчування»; скорочена назва – ПП «Южноукраїнський комбінат харчування».

Код підприємства в ЄДРПОУ – 36230520. Підприємство функціонує вже 13 років і 1 місяць. За організаційно-правовою формою ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» є приватним підприємством; має недержавну форму власності.

Основним видом діяльності даного підприємства є 56.29 Інші види організації харчування. До інших видів діяльності підприємства включаються:

10.13 Виробництво продуктів з м'яса та м'яса домашньої птиці;

46.31 Гуртова торгівля фруктами і овочами;

46.39 Неспеціалізована гуртова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

У ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» зареєстровано 0 торгових марок, 0 одиниць автотранспорту в користуванні та 15 ліцензій.

За даними, отриманими з податкових реєстрів України, ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» перебуває на податковому обліку в органах доходів і зборів, також зафіксовано, що по реєстру «Узнай більше про свого бізнес-партнера» станом на 05.01.2022 р. дане підприємство не має податкового боргу. Окрім цього, в реєстрі платників ПДВ свідоцтво ПДВ є чинним і відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ.

ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має індивідуальний податковий номер: 362305214097 і дата його реєстрації платником ПДВ – 15.12.2008 р.

10.12.2008, досліджуване підприємство стало на облік у Державній службі статистик. Як платник податку, підприємство стало на облік у Головному управлінні ДПС у Миколаївській області, Южноукраїнській державній податковій інспекції 11.12.2008 і номер його постановки на облік: 4459.

ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» є активним учасником тендерів. Так, основна інформація щодо тендерів даного ПП упродовж 2021 року наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Тендери ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»(складено за [18])

Опис лоту	Замовник	Дата контракту	Сума контракту, грн.
Послуги «їдалень» (харчування військовослужбовців військової частини у їдальні під час несення ними бойової служби у складі варті та добового наряду протягом 2022 року);	Військова частина 3044 Національної гвардії України	31.12.2021	6189095

Послуги – код 55510000-8 по дк 021 : 2015 послуги їдалень (організація лікувально-профілактичного харчування, забезпечення молоком і молоком з пектином персоналу та харчування працівників на виробництві) (п.8. 179)	ВП ЮУАЕС «Енергоатом»	29.12.2021	30 943 515
Надання послуг з ресторанного обслуговування (організація харчування при проведенні представницьких та корпоративних заходів) рпз – 8.176	ВП ЮУАЕС «Енергоатом»	17.12.2021	150 789

Значна частка виручки підприємства від участі в державних закупівлях може бути негативною ознакою, яка вказує на те, що підприємство є залежним. Загальна інформація щодо закупівельної діяльності ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Основні показники про участь ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» в тендерах

Представник	Кількість лотів	Очікувана вартість лотів	Кількість виграних пропозицій	Сума виграних пропозицій	Кількість організаторів	Кількість тендерів	Поточна сума договорів
Єрмоєнко Валентина Анатоліївна	18	267249186,15	16	92013088,53	9	16	105536900,01

Стійкість фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» визначимо з допомогою горизонтального та вертикального аналізу його фінансової звітності. Результати такого аналізу узагальнимо в таблицях 2.3 та 2.4.

Таблиця 2.3

Горизонтальний аналіз пасивів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за 2018-2020 рр., тис. грн

Назва статей балансу	Рік			Відхилення 2019/2018		Відхилення 2020/2019	
	2018	2019	2020	+/-	%	+/-	%
Власний капітал, у т. ч.							
Статутний капітал	1000	1000	1000	-	-	-	-
Інший додатковий капітал	2742	2742	2742	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	(15)	(14)	618	1	0,004	632	1,3
Всього власний капітал	3727	3728	3124	1	0,022	-604	-1,4
Поточні зобов'язання, у т. ч.							
Кредиторська заборгованість за товари	120	181	236	+61	50,8	+55	30,38
Поточні зобов'язання за розрахунками	133	151	110	18	13,53	-41	-27,15
Інші поточні зобов'язання	12	108	29	96	800	79	-73,14
Усього поточні зобов'язання	265	440	375	+175	+66,04	-65	-14,8
Баланс	3992	4168	3499	+176	+4,4	-669	-16

Проведений нами горизонтальний аналіз, допоміг з'ясувати, що у 2019 році збільшилися джерела капіталу, а в 2020 році, навпаки – знизилися. Це можна пов'язати зі зниженням як власного, так і позичкового капіталу. Вважаємо, що на зміну власного капіталу могло вплинути зменшення статті «Нерозподілений прибуток». На ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» відсутні як довгострокові зобов'язання, так і доходи майбутніх періодів.

Щодо поточних зобов'язань ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», то вони складаються переважно з кредиторської заборгованості за товари, поточних зобов'язань по розрахунках та інших поточних

зобов'язань. Також на досліджуваному підприємстві відсутні короткострокові банківські кредити.

На нашу думку, збільшення позичкового капіталу у 2019 році може бути пов'язане з його використанням в цілях тимчасового покращення фінансового стану досліджуваного підприємства, розвитку господарської діяльності. В 2020 році обсяг позичкового капіталу знизився, що пов'язане з тим, що ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» повернуло кошти кредиторам.

Також, слід звернути увагу на те, що підприємство погасило велику суму кредиту за товари, через те, що показник кредиторської заборгованості за досліджуваний період збільшився.

Далі перейдемо до огляду вертикального аналізу активів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування».

Таблиця 2.4

Вертикальний аналіз активів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Показники	2018		2019		2020		Відхилення			
	Σ тис. грн	Питома вага	Σ тис. грн.	Питома вага	Σ тис. грн.	Питома вага	2019/2018		2020/2019	
							Σ тис. грн	Питома вага	Σ тис. грн	Питома вага
1.Необоротні активи	3222	80,7	3456	82,9	3178	90,82	+234	+2,2	-278	+7,92
II. Оборотні активи, в т.ч.	770	19,2	712	17,1	321	9,17	-58	-2,1	-391	-7,93
-запаси	307	7,6	305	7,3	220	6,28	-2	-0,3	-85	-1,02
-дебіторська заборгованість за товари, роботи	308	7,7	107	2,56	71	2,03	-201	-5,14	-36	-0,53
-дебіторська заборгованість	5	0,1	5	0,12	8	0,23	-	+0,02	+3	+0,11

за розрахунками										
-інша поточна дебіторська заборгованість	5	0,1	95	2,28	5	0,14	+90	+2,18	-90	-2,14
-поточні фінансові інвестиції										
-грошові кошти та їх еквіваленти	145	3,14	198	4,75	13	0,37	+53	+1,61	-185	-4,38
-інші оборотні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III Витрати майбутніх періодів			2	0,047	3	0,08	+2	+0,047	+1	+0,033
4. Необоротні активи та групи вибуття										
Баланс	3992	100	4168	100	3499	100	+176	-	-669	-

Проведений вертикальний аналіз дозволив нам виявити, що наприкінці 2019 року майно ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» збільшилося. Це свідчить про значне розширення фінансової діяльності і в цілому є позитивною характеристикою діяльності досліджуваного підприємства, однак. Вже у 2020 році спостерігається зменшення майна на 669 тис. грн., що, звісно, є негативним моментом, оскільки вказує на згортання господарської діяльності.

Також, за допомогою вертикального аналізу ми змогли виявити, що у складі активів упродовж всього трьохрічного періоду дослідження, найбільша питома вага припадає необоротним активам, а в їх складі спостерігається присутність лише основних засобів. Щодо оборотних активів, то у їх складі найбільшу питому вагу зайняли запаси, вартість яких упродовж 2018-2019 рр. збільшувалася, однак наприкінці 2020 р. зменшилася на 85 тис. грн, або на

1,02 %. Відомо, що збільшення вартості запасів позитивно впливає лише тоді, коли не відбувається зниження оборотності запасів, проте на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» з кожним роком, навпаки, оборотність запасів сповільнюється, а це є негативним явищем, оскільки вказує на неефективність використання оборотних коштів даним підприємством.

Також, як видно з таблиці 2.4, упродовж досліджуваного періоду, протягом 2019-2020 років значно скоротилася на 93,4% питома вага грошових коштів в структурі загальних активів ПП «Южноукраїнський комбінат харчування». Оскільки структура активів з високою часткою заборгованості та низькою часткою грошових коштів вказує на проблеми, які можна пов'язати з маркетинговою політикою досліджуваного підприємства, а також допущенням розрахунків в негрошовій формі.

2.2 Аналіз фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Результати розрахунку показників, які допоможуть оцінити фінансову стійкість ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» на кінець 2018-2020 рр. наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Показники оцінки фінансової стійкості ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» на кінець 2018-2020 рр.

Показник	31 грудня 2018 р	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2020 р.	Відхилення	
				2019/2018	2020/2019
Коефіцієнт автономії	0,356	0,175	0,289	-0,181	0,114
Коефіцієнт фінансової залежності	0,624	0,805	0,601	0,181	-0,114
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,030	-0,016	0,016	-0,066	0,042

Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,543	0,222	0,405	-0,311	0,173
Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,886	0,948	0,922	0,062	0,026
Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів	0,917	1,101	0,926	0,174	-0,165
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,104	0,032	0,058	-0,062	0,026
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,566	0,216	0,417	-0,350	0,200
Коефіцієнт фінансового ризика	1,726	4,407	2,334	2,671	-2,062

На підставі проведених розрахунків, можна зробити наступні висновки:

1) на кінець 2018-2020 рр. коефіцієнт автономії ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має доволі низьке значення, яке є нижчим від нормативного; про високий рівень фінансової залежності від позичкових джерел фінансування господарської діяльності свідчать значення показників фінансової залежності та автономії;

2) в межах нормативного значення на кінець 2018 і 2020 рр. перебувають показники маневреності, тому, можна сказати, що вони мають задовільне значення;

3) про високу частку поточних зобов'язань, тобто задовільну структуру позичкового капіталу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать значення показників поточних і довгострокових зобов'язань;

4) на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» спостерігається низький рівень забезпеченості власними оборотними коштами на кінець 2018 та 2020 років, власного капіталу також було недостатньо для покриття хоча б необоротних активів на кінець 2019 року;

5) про низьку фінансову стійкість упродовж періоду дослідження ПП

«Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать отримані значення показників фінансування та фінансової стійкості.

Отримані значення розрахунків щодо оцінки фінансової стійкості ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Оцінка фінансової стійкості ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Показник	На 31 грудня 2018 р.	На 31 грудня 2019 р.	Відхилення	На 31 грудня 2020 р.	Відхилення
1. Власний капітал	776384	703166	16782	901516	108350
2. Необоротні активи	718949	882404	153455	843475	-38829
3. Власні обігові кошти (р.1-р.2)	56435	-88238	-146673	57041	146279
4. Довгострокові зобов'язання	131517	131678	6151	134492	-3086
5. Наявність власних та довгострокових джерел покриття запасів (р.3+р.4)	188952	57440	-130512	201533	134093
6. Короткострокові кредити та позики	1123491	3299559	2176068	1892228	-1407331
7. Загальний розмір основних джерел покриття запасів (р.5+р.6)	1322443	3357999	2035556	2094761	-1263238
8. Запаси	158058	220901	62843	255711	34810
9. Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів (р.5-р.8)	29894	-162461	-202355	-62178	108273
10. Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів (р.3-р.8)	-100623	-310139	-209516	-197670	111469

11. Надлишок (+) або нестача (-) власних джерел покриття запасів (р.7-р.8)	1154385	3127098	1872713	1829050	-1298048
12. Запас стійкості фінансового стану, днів	199,9	254,0	56,1	226,8	-38,2
13. Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття на 1 грн запасів	6,5	13,0	6,5	6,3	-6,7
Тип фінансової стійкості					
Тривимірний показник	0,1,1	0,0,1	-	0,0,1	1
Тип фінансової стійкості	Норм. ФС	Нестійкий ФС	-	Нестійкий ФС	-

За результатами проведеного аналізу, результати якого узагальнені в таблиці 2.4, можна констатувати, що ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» гостро відчуває упродовж 2018-2020 рр. нестачу власних обігових коштів і довгострокових джерел фінансування. Видно, що фінансова стійкість досліджуваного підприємства погіршилася з нормальної на кінець 2018 року і підприємство перебуває в нестійкому фінансовому стані і на кінець 2020 р.

Таким чином, ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має низьку фінансову стійкість та доволі високий рівень фінансової залежності від позикових джерел фінансування діяльності. Також відзначається на кінець 2018 та 2020 рр. низький рівень забезпеченості власними оборотними коштами, оскільки на кінець 2019 року власного капіталу було зовсім недостатньо для покриття навіть необоротних активів. Проте, незважаючи на це, ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має задовільну структуру позичкового капіталу, оскільки частка поточних зобов'язань є високою; в задовільному значенні перебуває показник маневреності. Фінансова стійкість

ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» погіршилася з нормальної на кінець 2018 року до нестійкого фінансового стану на кінець 2019-2020 рр.

Висновки до другого розділу

В другому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра проведено аналіз фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», в результаті якого зроблено наступні висновки:

основним видом діяльності даного підприємства є інші види організації харчування, виробництво продуктів з м'яса та м'яса домашньої птиці; гуртова торгівля фруктами і овочами; неспеціалізована гуртова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

За даними, отриманими з податкових реєстрів України, ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» перебуває на податковому обліку в органах доходів і зборів, також зафіксовано, що по реєстру «Узнай більше про свого бізнес-партнера» станом на 05.01.2022 р. дане підприємство не має податкового боргу. Окрім цього, в реєстрі платників ПДВ свідоцтво ПДВ є чинним і відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ.

На кінець 2018-2020 рр. коефіцієнт автономії ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має доволі низьке значення, яке є нижчим від нормативного; про високий рівень фінансової залежності від позичкових джерел фінансування господарської діяльності свідчать значення показників фінансової залежності та автономії;

в межах нормативного значення на кінець 2018 і 2020 рр. перебувають показники маневреності, тому, можна сказати, що вони мають задовільне значення;

про високу частку поточних зобов'язань, тобто задовільну структуру позичкового капіталу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать значення показників поточних і довгострокових зобов'язань;

на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» спостерігається низький рівень забезпеченості власними оборотними коштами на кінець 2018 та 2020 років, власного капіталу також було недостатньо для покриття хоча б необоротних активів на кінець 2019 року;

про низьку фінансову стійкість упродовж періоду дослідження ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать отримані значення показників фінансування та фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО І ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ПДВ НА ПП «ЮЖНОУКРАЇНСЬКИЙ КОМБІНАТ ХАРЧУВАННЯ»

3.1 Організація бухгалтерського обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Для обліку ПДВ ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» орієнтується переважно на правила, встановлені національними стандартами. Підприємство продовжує використовувати як основні субрахунки, передбачені Інструкцією про застосування Плану рахунків, так і додаткові субрахунки, враховуючи і ті, які були рекомендовані скасованою Інструкцією. Перелік основних і додаткових субрахунків, які ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» використовує для бухгалтерського обліку ПДВ наведені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Субрахунки, які використовуються ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» для обліку ПДВ

Основні рахунки	Додаткові рахунки
315 «Спеціальні рахунки в національній валюті»	315/ПДВ «ПДВ-рахунок» в системі електронного адміністрування»
641 «Розрахунки за всіма податками»	641/ПДВ «Розрахунки з ПДВ»
643 «Податкові зобов'язання (ПЗ) з ПДВ»	643/1 «ПЗ з ПДВ, що підлягають коригуванню» : 643/11 «ПЗ з ПДВ відповідно до п. 198.5 ПКУ»; 643/12 «ПЗ з ПДВ відповідно до п. 199.1 ПКУ»

	643/2 «Податкові зобов'язання з ПДВ: розрахунки коригування без реєстрації»
644 «Податковий кредит (ПК) з ПДВ»	644/1 «Не підтверджений ПК з ПДВ» 644/2 «Відстрочений ПК з ПДВ»

Залишаються деякі питання щодо обліку ПДВ ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» на рахунках 643 та 644. Але ми не вважаємо, що варто вносити якісь суттєві зміни. Рекомендуємо лише досліджуваному підприємству відмовитися від деяких некоректних записів. Що ж не так?

По-перше, це суми компенсуючих податкових зобов'язань за основними засобами, які перестали використовуватись у господарській діяльності або інших об'єктних операціях, бухгалтером досліджуваного підприємства спрямовувалися на збільшення первісної вартості цих об'єктів основних засобів. На нашу думку, такий порядок обліку ПЗ йшов у супереччя із П(С)БО 7. Як відомо, змінювати вартість основних засобів допускається лише в чітко обумовлених випадках, таких як: переоцінки, поліпшення або ж часткова ліквідація. Тому, пропонуємо ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за основними засобами, які дещо змінили своє використання з господарського на негосподарське або ж неоподатковуване, компенсуючі податкові зобов'язання спокійно обліковувати у складі витрат із складанням проводки: Д-т 949 К-т 641/ПДВ

По друге, слід ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» переглянути облік зменшення компенсуючих податкових зобов'язань. Так, незважаючи на те, що в колишній Інструкції для нарахування компенсуючих податкових зобов'язань було передбачено субрахунок 643/1, водночас зменшення цих ПЗ було рекомендовано записом, який застосовує нині досліджуване підприємство і який є некоректним, а саме: Д-т 641/ПДВ К-т 719.

На нашу думку, оскільки при нарахуванні компенсуючих податкових зобов'язань підприємством здійснений субрахунок 643/1, то доречніше і коректніше їх зменшення здійснювати з використанням цього самого субрахунку : Д-т 643/1 К-т 641/ПДВ методом сторно; Д-т 643/1 К-т 719.

По-третє, слід переглянути порядок коригування ПДВ при поверненні товару. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» сторнуючий запис робив відразу: Д-т 70,712 К-т 641/ПДВ, як бачимо без урахування розриву в часі між датою виписки розрахунку коригування і його реєстрацією в Єдиному реєстрі ПН. Вважаємо, що коректніше суму ПДВ за зменшуючим розрахунком коригування (РК), який ще не зареєстрований в ЄРПН, відображати на додатковому субрахунку 643/2 шляхом здійснення сторнуючого запису:

Д-т 70,712 К-т 643/2. В подальшому, вже після реєстрації РК в ЄРПН, виконати наступний запис методом червоного сторно : Д-т 643/2 К-т 641/ПДВ.

По-четверте, слід дещо змінити облік ПДВ, який виникає за послугами від нерезидента. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» нараховував і відображав податкові зобов'язання та податковий кредит з застосуванням субрахунку 644. Проте, на нашу думку, доречнішим є формування наступних записів: Д-т 643/ПДВ К-т 641/ПДВ; Д-т 641/ПДВ К-т 644/ПДВ, з наступним їх закриттям за фактом формування податкового кредиту: Д-т 644/ПДВ К-т 643/ПДВ.

3.2 Організація податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

У бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» не завжди є можливість правильно скласти податкову накладну, щоб покупець не втратив право на податковий кредит. Так, підприємством було відвантажено 1000 одиниць товару, ціною -215 грн/одиницю (у т. ч. ПДВ – 35.83 грн). Бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» при заповненні графи 7

податкової накладної указав більше двох знаків після коми, оскільки застосував округлення за загальноприйнятими правилами.

В даній ситуації виходить наступне: згідно з умовами постачання ціну визначено з урахуванням ПДВ, що потребує «вилучення» ПДВ з ціни, для того, щоб встановити суму ПДВ. Тобто, виходить, що:

- загальна ціна за тисячу штук товару становить 215 тисяч гривень;
- ціна без ПДВ – 179 166 грн. 67 коп.;
- сума ПДВ – 35833 грн, 33 коп.;
- ціна за одну штуку товару без ПДВ – 179 грн 16666667 коп, однак у видатковій накладній зазначено 179 грн 17 коп.;
- сума ПДВ за одну штуку товару – 35 грн 8333333 коп, однак у видатковій накладній зазначено 35 грн 83 коп.

Бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» округлив ціну однієї штуки товару без врахування ПДВ до двох знаків після коми і отримав число 179,17.

Загальна сума постачання із врахуванням ПДВ становила:

$$179,17 \times 1000 \times 120\% = 215\,040 \text{ грн.}$$

Отже, виходить, що загальна вартість постачання за податковою накладною становитиме не 215 000 гривень, а 215 040 гривень, що не відповідає умові постачання і бухгалтеру досліджуваного підприємства податкову накладну із такою сумою оформляти не слід.

Що ж треба було в цьому випадку зробити? На нашу думку, проблема в цій ситуації виникла через те, що вартість постачання була сформована недостовірно. Так, згідно з пп. 194.1.1. Податкового Кодексу, сума ПДВ додається до вартості товару, тобто податок нараховується зверху, а не вилучається із ціни. При застосуванні такого способу формування ціни немає жодних проблем із заповненням сьомої графі податкової накладної.

Проте, в практичній діяльності ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» не завжди вартість та ціна формуються згідно вищезазначеного

пункту, тому ситуація, яка викладена нами, є доволі поширеною в податковому обліку ПДВ на досліджуваному підприємстві.

Яким же чином бухгалтеру ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» вийти із даної ситуації? Звернемося до роз'яснень Державної фіскальної служби, а саме – до індивідуальної податкової консультації № 4554, в якій рекомендовано для коректного розрахунку значення показника десятої граfi ПН вказувати кількість товарів у шостій граfi з необхідною кількістю знаків після коми. Проте, в ситуації з нашим підприємством цей варіант не підходить, через те, що податкова накладна оформлена за правилом першої події на дату відвантаження кількості товарів, зазначеної в первинному документі. Тобто регулювати значення 10 граfi ПН кількістю не вийде. Тому, для формування достовірності показника десятої граfi ПН, у сьомій граfi після коми має бути більше двох знаків.

ДФС із цього приводу в своїх індивідуальних податкових консультаціях № 4044 і № 4554 говорить наступне: зареєстрована в ЄРПН податкова накладна із ціною за одиницю товару, яка після коми містить більше двох знаків, є підставою для формування податкового кредиту у покупця за умови відповідності податкової накладної іншим вимогам, визначеним у Податковому кодексі. Іншими словами, зазначення ціни товарів у податковій накладній більш ніж із двома знаками після коми, за умови правильності заповнення всіх інших реквізитів, не позбавляє покупця права на ПК.

Таким чином, для того щоб правильно заповнити податкову накладну ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», потрібно у 7 граfi вказати саме ту ціну, яка містить п'ять знаків після коми, у результаті буде сформовано значення показника граfi 10 податкової накладної:

1000 штук (графа 6 ПН) x 179,16667 грн (графа 7 ПН) = 179166,67 гривень.

Отже, в цьому випадку отримана загальна сума із врахуванням ПДВ становитиме 215 тисяч гривень (179166,67 x 1,2).

Щоб уникнути проблем, які можуть виникнути на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» в зв'язку з округленням ціни в сьомій графі податкової накладної, пропонуємо підприємству встановлювати ціну, наприклад, за десять або сто одиниць товару.

У чому ж полягає помилка бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»? Дамо відповідь: дані первинного документу, а саме - видаткової накладної, яким і підтверджується операція з постачання товару, не збігаються з даними податкової накладної. Тому, якщо дані податкової накладної не відповідають даним видаткової накладної, виникає для ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» небезпека, що орган ДФС може не визнати податковий кредит на підставі такої податкової накладної, в зв'язку з тим, що її дані не дозволяють ідентифікувати операцію постачання. Для уникнення такої ситуації, необхідно, щоб відомості про ціну, кількість товару, його номенклатуру у видатковій накладній збігалися з відомостями в податковій накладній.

Наступною проблемною ситуацією, яка виникла на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», була ситуація, пов'язана з формуванням податкового кредиту на підставі рахунка за комунальні послуги. Досліджуване підприємство придбаває на постійній основі послуги з водопостачання та водовідведення, вартість яких бухгалтером визначається на підставі показників приладів обліку. Постачальник цих послуг не надавав ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» доволі тривалий час податкових накладних. Рахунки виставлялися останнім днем кожного місяця. На підставі договірних умов, оплата здійснювалася протягом трьох днів з дня виставлення рахунка.

Як в цій ситуації діяв бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»? Бухгалтер досліджуваного підприємства, яке є місячним платником ПДВ, упродовж декількох місяців не відображав податковий кредит і пов'язував це з тим, що раніше не стикався з формуванням ПК на підставі рахунків і не знав, що це можна робити. В подальшому він зібрав

рахунки за декілька місяців і відобразив їх у податковій декларації з ПДВ за один звітний період.

На нашу думку, бухгалтеру ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» необхідно було відображати купівлю послуг за рахунками в усіх деклараціях тих періодів, у яких ці рахунки були складені, або ж дочекатися реєстрації податкової накладної і відобразити їх у податкових деклараціях з ПДВ за будь-який період, що припадає у межах 1095 днів із дати їх оформлення, проте не раніше їх реєстрації в ЄРПН, за умови, якщо вона проведена з порушенням строків.

У практичній діяльності бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» були випадки, коли необхідно було формувати у формулі в СЕА показник другого ліміту, в зв'язку з чим виникали деякі проблемні ситуації.

У квітні 2020 року досліджуване підприємство відвантажило покупцям товар загальною вартістю 50 тисяч гривень без ПДВ, а ПДВ визначено в сумі 10 тис. грн. Сума податкових зобов'язань(ПЗ) була відображена в декларації за квітень, при цьому одна податкова накладна датована 16.04.20 р. № 27 на суму 7 тис. грн плюс ПДВ – 1400 грн., була відправлена на реєстрацію до ЄРПН 24.05.20 р. На цю саму дату показник Σ Накл становив 9 тис. грн., Σ ПопРах – 2215645 грн., ПЗ звіт. – 2215645 грн.

Підприємством було розраховано другий ліміт:

$1400 \text{ грн} - 2215645 \text{ грн} + 2215645 \text{ грн} + 1400 \text{ гривень}$

Отже, як бачимо, реєстрація податкової накладної за рахунок суми другого ліміту допускається. Покажемо в таблиці 3.2, як сформовано ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» показник Σ перевищ.

Також, у квітні 2020 р. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» відвантажило покупцям товар загальною вартістю 120000 грн без ПДВ, ПДВ становило 20 тис. грн. Сума ПЗ за операціями постачання була відображена в декларації за квітень, однак одна ПН від 16.04.19 р. № 32, оформлена на суму 9 тис. плюс ПДВ – 1800 грн, була відправлена на реєстрацію в ЄРПН 24.05.20

р. На цю саму дату показник Σ Накл становив 900 грн., Σ Поп Рах – 2214645 грн., ПЗ звіт. – 2215645 гривень.

Таблиця 3.2

Формування показника Σ перевищ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Рядок 9 декларації з ПДВ ПЗ звіт.	Σ НакладВид	Різниця між Σ ПЗ та Σ НакладВид	Σ Перевищ (додатна різниця між Σ ПЗ та Σ НакладВид
До реєстрації податкової накладної в ЄРПН			
10000	8600	1400	1400
Після реєстрації податкової накладної в ЄРПН			
10000	10000	-	-

Для реєстрації податкової накладної бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» спробував скористатися другим лімітом, проте фіскальною службою у реєстрації податкової накладної було відмовлено.

У чому ж помилився бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»? Для виявлення помилки бухгалтера досліджуваного підприємства, розрахуємо суму другого ліміту:

$$1800 - 2215645 + 2214645 = 800 \text{ гривень.}$$

Отже, як бачимо, реєстрація податкової накладної за рахунок другого ліміту дійсно неможлива, тому що розрахована нами його сума становить 800 гривень, а сума податкових зобов'язань у незареєстрованій податковій накладній становить 1800 грн.

Щоб вийти з цієї проблемної ситуації і зареєструвати податкову накладну, пропонуємо бухгалтеру поповнити суму основного ліміту в СЕА ПДВ на 900 гривень.

Висновки до третього розділу.

В третьому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра, нами було охарактеризовано стан бухгалтерського та податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», що дозволило зробити наступні висновки:

Для обліку ПДВ ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» орієнтується переважно на правила, встановлені національними стандартами. Підприємство продовжує використовувати як основні субрахунки, передбачені Інструкцією про застосування Плану рахунків, так і додаткові субрахунки, враховуючи і ті, які були рекомендовані скасованою Інструкцією.

Виявлено, що суми компенсуючих податкових зобов'язань за основними засобами, які перестали використовуватись у господарській діяльності або інших об'єктних операціях, бухгалтером досліджуваного підприємства спрямовувалися на збільшення первісної вартості цих об'єктів основних засобів. На нашу думку, такий порядок обліку ПЗ йшов у супереч із П(С)БО 7. Як відомо, змінювати вартість основних засобів допускається лише в чітко обумовлених випадках, таких як: переоцінки, поліпшення або ж часткова ліквідація. Тому, пропонуємо ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за основними засобами, які дещо змінили своє використання з господарського на негосподарське або ж неоподатковуване, компенсуючі податкові зобов'язання спокійно обліковувати у складі витрат із складанням проводки: Д-т 949 К-т 641/ПДВ

Запропоновано ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» переглянути облік зменшення компенсуючих податкових зобов'язань. Так, незважаючи на те, що в колишній Інструкції для нарахування компенсуючих податкових зобов'язань було передбачено субрахунок 643/1, водночас зменшення цих ПЗ було рекомендовано записом, який застосовує нині досліджуване підприємство і який є некоректним, а саме: Д-т 641/ПДВ К-т 719. На нашу думку, оскільки при нарахуванні компенсуючих податкових

зобов'язань підприємством задіяний субрахунок 643/1, то доречніше і коректніше їх зменшення здійснювати з використанням цього самого субрахунку : Д-т 643/1 К-т 641/ПДВ методом сторно; Д-т 643/1 К-т 719.

Рекомендовано переглянути порядок коригування ПДВ при поверненні товару. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» сторнуючий запис робив відразу: Д-т 70,712 К-т 641/ПДВ, як бачимо без урахування розриву в часі між датою виписки розрахунку коригування і його реєстрацією в Єдиному реєстрі ПН. Вважаємо, що коректніше суму ПДВ за зменшуючим розрахунком коригування (РК), який ще не зареєстрований в ЄРПН, відображати на додатковому субрахунку 643/2 шляхом здійснення сторнуючого запису:

Д-т 70,712 К-т 643/2. В подальшому, вже після реєстрації РК в ЄРПН, виконати наступний запис методом червоного сторно : Д-т 643/2 К-т 641/ПДВ.

Рекомендовано дещо змінити облік ПДВ, який виникає за послугами від нерезидента. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» нараховував і відображав податкові зобов'язання та податковий кредит з застосуванням субрахунку 644. Проте, на нашу думку, доречнішим є формування наступних записів: Д-т 643/ПДВ К-т 641/ПДВ; Д-т 641/ПДВ К-т 644/ПДВ, з наступним їх закриттям за фактом формування податкового кредиту: Д-т 644/ПДВ К-т 643/ПДВ.

Виявлено проблемну ситуацію, яка виникла на досліджуваному підприємстві через те, що вартість постачання була сформована недостовірно. Так, згідно з пп. 194.1.1. Податкового Кодексу, сума ПДВ додається до вартості товару, тобто податок нараховується зверху, а не вилучається із ціни. При застосуванні такого способу формування ціни немає жодних проблем із заповненням сьомої графі податкової накладної.

Щоб уникнути проблем, які можуть виникнути на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» в зв'язку з округленням ціни в сьомій графі податкової накладної, пропонуємо підприємству встановлювати ціну, наприклад, за десять або сто одиниць товару.

Виявлено помилку бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», пов'язану з тим, що дані первинного документу, а саме - видаткової накладної, яким і підтверджується операція з постачання товару, не збігаються з даними податкової накладної. Тому, якщо дані податкової накладної не відповідають даним видаткової накладної, виникає для ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» небезпека, що орган ДФС може не визнати податковий кредит на підставі такої податкової накладної, в зв'язку з тим, що її дані не дозволяють ідентифікувати операцію постачання. Для уникнення такої ситуації, необхідно, щоб відомості про ціну, кількість товару, його номенклатуру у видатковій накладній збігалися з відомостями в податковій накладній.

При дослідженні податкового обліку ПДВ, було виявлено, що бухгалтер досліджуваного підприємства, яке є місячним платником ПДВ, упродовж декількох місяців не відображав податковий кредит і пов'язував це з тим, що раніше не стикався з формуванням ПК на підставі рахунків і не знав, що це можна робити. В подальшому він зібрав рахунки за декілька місяців і відобразив їх у податковій декларації з ПДВ за один звітний період.

Запропоновано бухгалтеру ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» відображати купівлю послуг за рахунками в усіх деклараціях тих періодів, у яких ці рахунки були складені, або ж дочекатися реєстрації податкової накладної і відобразити їх у податкових деклараціях з ПДВ за будь-який період, що припадає у межах 1095 днів із дати їх оформлення, проте не раніше їх реєстрації в ЄРПН, за умови, якщо вона проведена з порушенням строків.

ВИСНОВКИ

Податку на додану вартість вагомої уваги приділяли різні новаторські наукові кола, які були створені в Західній Європі та США. Проте, Німеччина разом із переважною більшою частиною Західної Європи мали своє сприйняття ПДВ. Як певної технічної модифікації податків з продажу і одночасно – як доповнення до прибуткового податку. Зворотної реакції ПДВ мало в США, в яких політики, навпаки, намагалися запровадити його, як повноправну заміну діючому тоді федеральному прибутковому податку, хоча всі їхні тодішні прагнення та спроби так і залишилися марними.

Першим науковцем, який описав саму економічну суть та механізм ПДВ у 1954 р. став французький вчений Моріс Лоре. Проте саме у Франції застосування ПДВ не набуло значного поширення аж до 1968 року. Проте, в той же час, найпершою країною, в якій повноцінно стягувався цей податок ще у 1967 р. , вважається Данія, хоча ця країна і не була частиною ЄС до 1973 року.

Наявний консенсус відносно ідеального ПДВ можна звести до 3-х основних типів ПДВ: європейська, новозеландська і японська моделі. З вищезгаданих моделей, найбільш ідеальним ПДВ, є ПДВ Нової Зеландії, яке утримується за єдиною ставкою на доволі широкій базі.

У більшості сучасних держав нині запроваджена європейська модель ПДВ, особливостями якої можна назвати наявність декількох ставок та наявність різних виключень та винятків щодо стягнення ПДВ. Але на практиці не існує двох зовсім однакових ПДВ, які б були абсолютно ідентичними; вони завжди мають деякі відмінності в ставках, пільгах, охоплення баз та інших елементах. Як і у випадку з будь-якими іншими податками, доходи від ПДВ також є виразом адміністративного потенціалу у державі.

Вищеописаний матеріал підтверджує значну важливість системи бухгалтерського обліку ПДВ. В зв'язку з цим, серед основних завдань бухгалтерського обліку ПДВ слід виділити наступні:

- правильне, достовірне та своєчасне оформлення ПН;
- аналіз ПН, які зареєстровані та незареєстровані в ЄРПН;
- об'єктивне відображення в системі податкових розрахунків з ПДВ первинних документів – «замінників» податкових накладних;
- достовірне відображення операцій, які є об'єктами оподаткування ПДВ в системі облікових рахунків;
- своєчасне внесення записів в реєстри синтетичного та аналітичного обліку і податкової звітності.

Отже, проведені дослідження ПДВ, як об'єкту бухгалтерського та податкового обліку свідчать про неоднозначну критичну оцінку облікової системи сьогодні щодо податкових розрахунків з ПДВ, а це дає змогу виявити низку проблем, які жодним чином не задовольняють інтереси суб'єктів господарювання.

З'ясовано, що відносно застосування субрахунків 643 і 644, які є транзитними, точаться чисельні дискусії. Особливої гостроти набувають ці питання в зв'язку з наявністю тіньових схем у податкових розрахунках, а також при коригуваннях сум ПДВ та в застосуванні механізму бюджетного відшкодування.

На організацію бухгалтерського та податкового обліку ПДВ впливають різноманітні фактори, до яких можна включити часті зміни в податковому законодавстві та складність використання системи електронного адміністрування ПДВ

В другому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра проведено аналіз фінансового стану ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», в результаті якого зроблено наступні висновки:

основним видом діяльності даного підприємства є інші види організації харчування, виробництво продуктів з м'яса та м'яса домашньої птиці; гуртова торгівля фруктами і овочами; неспеціалізована гуртова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

За даними, отриманими з податкових реєстрів України, ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» перебуває на податковому обліку в органах доходів і зборів, також зафіксовано, що по реєстру «Узнай більше про свого бізнес-партнера» станом на 05.01.2022 р. дане підприємство не має податкового боргу. Окрім цього, в реєстрі платників ПДВ свідоцтво ПДВ є чинним і відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ.

На кінець 2018-2020 рр. коефіцієнт автономії ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» має доволі низьке значення, яке є нижчим від нормативного; про високий рівень фінансової залежності від позичкових джерел фінансування господарської діяльності свідчать значення показників фінансової залежності та автономії;

в межах нормативного значення на кінець 2018 і 2020 рр. перебувають показники маневреності, тому, можна сказати, що вони мають задовільне значення;

про високу частку поточних зобов'язань, тобто задовільну структуру позичкового капіталу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать значення показників поточних і довгострокових зобов'язань;

на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» спостерігається низький рівень забезпеченості власними оборотними коштами на кінець 2018 та 2020 років, власного капіталу також було недостатньо для покриття хоча б необоротних активів на кінець 2019 року;

про низьку фінансову стійкість упродовж періоду дослідження ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» свідчать отримані значення показників фінансування та фінансової стійкості.

В третьому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра, нами було охарактеризовано стан бухгалтерського та податкового обліку ПДВ на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», що дозволило зробити наступні висновки:

Для обліку ПДВ ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» орієнтується переважно на правила, встановлені національними стандартами.

Підприємство продовжує використовувати як основні субрахунки, передбачені Інструкцією про застосування Плану рахунків, так і додаткові субрахунки, враховуючи і ті, які були рекомендовані скасованою Інструкцією.

Виявлено, що суми компенсуючих податкових зобов'язань за основними засобами, які перестали використовуватись у господарській діяльності або інших об'єктних операціях, бухгалтером досліджуваного підприємства спрямовувалися на збільшення первісної вартості цих об'єктів основних засобів. На нашу думку, такий порядок обліку ПЗ йшов у супереччя із П(С)БО 7. Як відомо, змінювати вартість основних засобів допускається лише в чітко обумовлених випадках, таких як: переоцінки, поліпшення або ж часткова ліквідація. Тому, пропонуємо ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за основними засобами, які дещо змінили своє використання з господарського на негосподарське або ж неоподатковуване, компенсуючі податкові зобов'язання спокійно обліковувати у складі витрат із складанням проводки: Д-т 949 К-т 641/ПДВ

Запропоновано ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» переглянути облік зменшення компенсуючих податкових зобов'язань. Так, незважаючи на те, що в колишній Інструкції для нарахування компенсуючих податкових зобов'язань було передбачено субрахунок 643/1, водночас зменшення цих ПЗ було рекомендовано записом, який застосовує нині досліджуване підприємство і який є некоректним, а саме: Д-т 641/ПДВ К-т 719. На нашу думку, оскільки при нарахуванні компенсуючих податкових зобов'язань підприємством задіяний субрахунок 643/1, то доречніше і коректніше їх зменшення здійснювати з використанням цього самого субрахунку : Д-т 643/1 К-т 641/ПДВ методом сторно; Д-т 643/1 К-т 719.

Рекомендовано переглянути порядок коригування ПДВ при поверненні товару. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» сторнуючий запис робив відразу: Д-т 70,712 К-т 641/ПДВ, як бачимо без урахування розриву в часі між датою виписки розрахунку коригування і його реєстрацією в Єдиному реєстрі ПН. Вважаємо, що коректніше суму ПДВ за зменшуючим розрахунком

коригування (РК), який ще не зареєстрований в ЄРПН, відображати на додатковому субрахунку 643/2 шляхом здійснення сторнуючого запису:

Д-т 70,712 К-т 643/2. В подальшому, вже після реєстрації РК в ЄРПН, виконати наступний запис методом червоного сторно : Д-т 643/2 К-т 641/ПДВ.

Рекомендовано дещо змінити облік ПДВ, який виникає за послугами від нерезидента. ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» нараховував і відображав податкові зобов'язання та податковий кредит з застосуванням субрахунку 644. Проте, на нашу думку, доречнішим є формування наступних записів: Д-т 643/ПДВ К-т 641/ПДВ; Д-т 641/ПДВ К-т 644/ПДВ, з наступним їх закриттям за фактом формування податкового кредиту: Д-т 644/ПДВ К-т 643/ПДВ.

Виявлено проблемну ситуацію, яка виникла на досліджуваному підприємстві через те, що вартість постачання була сформована недостовірно. Так, згідно з пп. 194.1.1. Податкового Кодексу, сума ПДВ додається до вартості товару, тобто податок нараховується зверху, а не вилучається із ціни. При застосуванні такого способу формування ціни немає жодних проблем із заповненням сьомої графі податкової накладної.

Щоб уникнути проблем, які можуть виникнути на ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» в зв'язку з округленням ціни в сьомій графі податкової накладної, пропонуємо підприємству встановлювати ціну, наприклад, за десять або сто одиниць товару.

Виявлено помилку бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування», пов'язану з тим, що дані первинного документу, а саме - видаткової накладної, яким і підтверджується операція з постачання товару, не збігаються з даними податкової накладної. Тому, якщо дані податкової накладної не відповідають даним видаткової накладної, виникає для ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» небезпека, що орган ДФС може не визнати податковий кредит на підставі такої податкової накладної, в зв'язку з тим, що її дані не дозволяють ідентифікувати операцію постачання. Для уникнення такої ситуації, необхідно, щоб відомості про ціну, кількість товару,

його номенклатуру у видатковій накладній збігалися з відомостями в податковій накладній.

При дослідженні податкового обліку ПДВ, було виявлено, що бухгалтер досліджуваного підприємства, яке є місячним платником ПДВ, упродовж декількох місяців не відображав податковий кредит і пов'язував це з тим, що раніше не стикався з формуванням ПК на підставі рахунків і не знав, що це можна робити. В подальшому він зібрав рахунки за декілька місяців і відобразив їх у податковій декларації з ПДВ за один звітний період.

Запропоновано бухгалтеру ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» відображати купівлю послуг за рахунками в усіх деклараціях тих періодів, у яких ці рахунки були складені, або ж дочекатися реєстрації податкової накладної і відобразити їх у податкових деклараціях з ПДВ за будь-який період, що припадає у межах 1095 днів із дати їх оформлення, проте не раніше їх реєстрації в ЄРПН, за умови, якщо вона проведена з порушенням строків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Barro, R., Redlick, C. J. Macroeconomic effects of government purchases and taxes. *Quarterly Journal of Economics*. – 2016. - № 126. – pp. 51-102.
2. James K. Exploring the Origins and Global Rise of VAT. – 2011. – URL: <http://www.taxanalysts.com/> (дата звернення: 12.01.2022).
3. Managing indirect taxes in supply chain. Supporting growth and reducing cost and risk, Ernst&Young, - 2012 - URL: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/\\$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf). (дата звернення: 12.01.2022).
4. Gallagher M. Building Capacity in Revenue Policy and Administration. – USAID. – 2010.
5. Братушка Е. С., Кононець Є. В. Генеза податку на додану вартість в Україні та світі. *Ефективна економіка*. № 4, 2014. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2959>. (дата звернення: 14. 01.2022).
6. Из истории налогообложения. Журнал «Коммерсантъ власть», 2007. URL: <https://www.kommersant.ru/doc/776803>. (дата звернення: 14. 01.2022).
7. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755 –VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення: 14. 01.2022).
8. Науменко, М. А. Універсальні акцизи на сучасному етапі економічного розвитку: автореф. дис. ...канд. екон. наук: спец. 08.04.01 / Ірпінь, 2006. 19 с.
9. Оксенюк О. І. Фіскальна ефективність податку на додану вартість в економіці України: дис....канд. екон. наук: 08.00.08 / Львів, 2015. 231 с.
10. Білобровенко Т. В. Бухгалтерський облік і контроль розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість. дис. ...канд. екон. наук: 08.00.08 / Київ, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», 2018. 280.

11. Синчак В. П. Еволюція наукової думки в оподаткуванні та її реалізація в податкових системах : монографія. Київ – Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2006. 294 с.

12. Подолянчук О. А. Податок на додану вартість : сутність та стан первинного обліку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 1. С. 82-102.

13. Подолянчук О. А., Домбровська В. В. Облік та звітність за податком на додану вартість. Ефективна економіка. 2018. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6337>. (дата звернення: 14. 01.2022).

14. Подолянчук О. А. Облікове забезпечення розрахунків з податку на додану вартість. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/78.pdf. (дата звернення: 14. 01.2022).

15. Дубінська О. О., Костюченко О. О. Проблеми і напрями вдосконалення розрахунків із податку на додану вартість на підприємствах України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 24, Ч. 2. С. 5-8. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/> (дата звернення: 14. 01.2022).

16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства Фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 14. 01.2022).

17. Ходикіна А. А., Бурковська А. В. Актуальні тенденції обліку розрахунків з податку на додану вартість. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 8. С. 1196-1199. URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/251.pdf>. (дата звернення: 15. 01.2022).

18. You control. URL:

https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/36230520/(дата звернення: 16. 01.2022).

19. Кемарська Л. Г., Дідик І. В., Федько Н. Ю. Оцінка фінансової стійкості ПАТ «Дніпроазот». *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С.748-753. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/127.pdf. (дата звернення: 16. 01.2022).

20. Дзєппарова С.С., Харченко В. О. Сучасні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. Проблеми матеріальної культури – Економічні науки. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91499/07-Dzhepparova.pdf?sequence=1>(дата звернення: 17. 01.2022).

21. Гавриленко, Н. В. Застосування методичних аспектів управлінського обліку на підприємствах одиничного та дрібносерійного виробництв = Application of methodological qualities of management accounting in job shops / Н. В. Гавриленко, О. В. Грищенко, Н. О. Козіцька // Економічні науки : вісн. ДНДІСЕ – Дніпро : НДІСЕ, 2021. – № 1 (03). – С. 109–115. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4686>. (дата звернення : 11.01.22).

22. Grinko A., Havrylenko N., Kostash T., Plekan M., Breus S. Organization of a Strategic Management Accounting in an Innovative Economy. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 2020. № 5. P. 24.

23. Havrylenko, N.V. (2013). Prohnozuvannia rozvytku rehioniv na pidstav bahatofaktornykh modelei [Ekonomika. Finansy. Pravo]. *Shchomisiachnyi informatsiino-analitychnyi zhurnal (Kyiv)*, vol.12(1), pp.19-22. [in Ukrainian].

24. Гавриленко, Н. В. Overview of accounting policy of the enterprise as a component of accounting and analytical support / Н. В. Гавриленко, І. А. Чернецька // Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. "Сучасні перспективи розвитку науки". – Київ : Вид-во МЦНІД., 2021. – Ч. 2. – С. 14–15. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4780>. (дата звернення : 11.01.22).

25. Кулініч Т., Shepel I., Havrylenko N. Розвиток управлінського обліку на основі ризик-орієнтованого підходу. *Економічний аналіз*. 2021, т. 31, № 1. 17–24 с. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1868>.

26. Гавриленко, Н. В. Концепція обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання / Н. В. Гавриленко, Я. С. Чернецька // Матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф. "Інструменти регулювання національної економіки та національної безпеки в умовах сучасних глобальних викликів". – Хмельницький : ХНУ, 2021. – С. 108–111. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4682>. (дата звернення : 11.01.22).

27. Дубовик О., Гавриленко Н. Доцільність стимулювання малого та середнього бізнесу. Економіка. Фінанси. Право. 2013. № 1. С. 15–17. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/ecfipr_2013_1_6%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/ecfipr_2013_1_6%20(3).pdf). (дата звернення : 11.01.22).

28. Havrylenko, N.V., Hryshchenko, O.V., Koshutska, V.O. (2018). Retrospektyvnyi analiz dekompozytsii lohistychnykh system. Ekonomika Finansy Pravo, 5, 21-25 [in Ukrainian]. Available at: <http://efp.in.ua/uk/journal-item/208>.

29. Гавриленко, Н. В. Податково-облікові ризики витрат на маркетинг / Н. В. Гавриленко, В. Ю. Швед // Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. "Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток": до 90-річчя заснування ХНТУСГ. – Харків : ХНТУСГ, 2020. – С. 53–56. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4688>. (дата звернення: 10.12.2021).

28. Гавриленко, Н. В., & Грищенко, О. В. (2021). Система податкового стимулювання інноваційної діяльності: стан і перспективи. Економічний простір, (171), 73-79. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-13>. (дата звернення : 11.01.22).

29. Гавриленко Н.В., Гришина Н.В. Податкові пільги в контексті стимулювання малого бізнесу та модернізації економіки регіону. Економіка. Фінанси. Право. 2014. № 8. С. 16–19. URL: <https://scholar.google.com/scholar?cluster=5240137168576017094&hl=en&inst=569367360547434339&oi=scholar>. (дата звернення : 11.01.22).

30. Гавриленко, Н. (2021). Актуалізація податкового потенціалу великих

платників податків. Економіка та суспільство, (30). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-37>. (дата звернення : 11.01.22).

31. Гавриленко, Н. В., Грищенко, О. В., & Козіцька, Н. О. (2021). Застосування податкових пріоритетів в управлінському обліку. Економічний простір, (168), 125-131. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/168-21>. (дата звернення : 11.01.22).

32. Гавриленко Н.В. Вплив податкового навантаження підприємницької сфери на національну економіку. Науковий вісник. 2007. № 3(40). С. 12–17.

33. Гавриленко Н. В. Податкова система. – Л.: Новий Світ – 2000, 2007. – 328 с.

34. Гавриленко Н. В. Податкова система. Навчальний посібник / Н.В.Гавриленко. – Львів: Новий світ - 2000, 2010. – 328 с.

35. Гришина Л.О., Гавриленко Н.В. Інноваційні підходи до розвитку регіону в умовах інтеграційних процесів. Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування. 2014. № 1. С. 126–131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnuk_2014_1_23. (дата звернення : 11.01.22).

36. Гришина Л.О., Гавриленко Н.В., Гришина Н.В. Оцінка податкової ефективності програм підтримки малого і середнього бізнесу. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2014. Вип. 25. С. 193–198. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/734/1/30.pdf>. (дата звернення : 11.01.22).

37. Гришина Л, Гавриленко Н. Інноваційні підходи до розвитку регіону в умовах інтеграційних процесів. Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування. 2014. № 1. С. 126–131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnuk_2014_1_23. (дата звернення : 11.01.22).

38. Гавриленко Н.В. Оцінювання податкового навантаження підприємств малого бізнесу в межах «податкового коридору» [Текст] / Н.В. Гавриленко, Н.Ю. Буга, В.М. Черешня // Економічний аналіз. – 2012. – Том14.№1. – с. 200-206. URL:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=yVmiZDAAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=yVmiZDAAAAAJ: FxGoFyzp5QСю. (дата звернення : 11.01.22).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

КАТЕГОРІЯ «НЕПРЯМІ ПОДАТКИ» В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ І ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВЦІВ

Автор:	Визначення:
В. Андрущенко	Податки, що включаються у вигляді надбавки до цін товарів і оплачуються споживачем. Це обов'язкові платежі, які сплачуються платником опосередковано через цінові механізми. Суб'єктом оподаткування стає продавець товару, який виступає посередником між державою і платником (споживачем товару чи послуги).
О. Бандурка	Податки, які сплачуються в залежності від зроблених виплат, і вони, як правило, становлять певну частку в ціні товарів (робіт, послуг), які є об'єктом купівлі платника податків.
В. Буряковський	Це податки, які визначаються розміром споживання і не залежать від доходу або майна платника та виступають у вигляді надбавки до ціни на товар або послугу і платником яких є кінцевий споживач такого товару чи послуги.
С. Васильчук	Передбачений законодавством обов'язковий, безумовний, безвідплатний, нецільовий платіж до відповідного бюджету, що встановлюється за споживання визначених державою видів товарів (продукції) та послуг і витрати на сплату якого платники податків включають у вигляді надбавки до ціни (тарифу) на ці товари (продукцію) та послуги.
Д. Веремчук	Податки, об'єктом оподаткування яких виступають господарські операції (продаж товарів, робіт та послуг, імпорт та експорт та ін.).
Л. Воронова	Це податки, які визначаються розміром споживання і не залежать від доходу чи майна платника, виступають у вигляді надбавки до ціни товару чи послуги і платником яких є кінцевий споживач цього товару чи послуги.
О. Голик	За своєю економічною природою непрямі податки є податками на витрати споживача, тим самим обмежуючи його вибір, попит і переваги Вони опосередковано пов'язані з його доходами, а тому генерують розвиток економіко- інституційних, а також соціальних протиріч між державою і платником податків, рівень яких знижується в міру трансформації адвалорного податків в податки на додану вартість, факторні доходи при підвищенні ступеня диференціації прямого оподаткування.
А. Дрига	Встановлюються в цінах товарів та послуг і розмір яких для окремого платника визначається величиною споживання і прямо не залежить від його доходів.
А. Загородній, Г. Вознюк, Т. Смовженко	Податок, суму якого долучають до ціни продукції, робіт чи послуг. На відміну від прямого податку непрямий податок не пов'язаний з доходом (майном) платників податку.

Т. Єфименко	Непрямі податки відрізняються від прямих тим, що встановлюються як надбавка до ціни реалізованих товарів і внаслідок чого безпосередньо не пов'язуються з прибутком або майном фактичного платника.
М. Кучерявенко	Податки, які стягуються в процесі придбання матеріальних благ та визначаються розміром споживання, включаються як надбавка до ціни реалізації товару і сплачуються споживачами
П. Мельник	Податки, що визначаються розміром споживання, при цьому не залежать від величини доходу чи майна платника та виступають як надбавка до ціни, а їх платником є кінцевий споживач товарів та послуг.
С. Осадчий	Непрямі податки як ті, що встановлюються державою у вигляді частки у ціні товару, не спрямовані на конкретного платника податку та оподатковують предмети споживання.
М. Науменко	Визначення непрямих податків – як таких, що включаються до витрат господарюючих суб'єктів (до складу собівартості) або стають надбавкою до ціни, збільшуючи останню.
Н. Ривак	Непрямими є податки, що сплачуються юридичними особами або фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності за умови, що такі податки відносяться до витрат (собівартості) або стають надбавкою до ціни, збільшуючи останню.

ДОДАТОК Б

Таблиця 2.3

Горизонтальний аналіз пасивів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за 2018-2020 рр., тис. грн

Назва статей балансу	Рік			Відхилення 2019/2018		Відхилення 2020/2019	
	2018	2019	2020	+/-	%	+/-	%
Власний капітал, у т. ч.							
Статутний капітал	1000	1000	1000	-	-	-	-
Інший додатковий капітал	2742	2742	2742	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток	(15)	(14)	618	1	0,004	632	1,3
Всього власний капітал	3727	3728	3124	1	0,022	-604	-1,4
Поточні зобов'язання, у т. ч.							
Кредиторська заборгованість за товари	120	181	236	+61	50,8	+55	30,38
Поточні зобов'язання за розрахунками	133	151	110	18	13,53	-41	-27,15
Інші поточні зобов'язання	12	108	29	96	800	79	-73,14
Усього поточні зобов'язання	265	440	375	+175	+66,0 4	-65	-14,8
Баланс	3992	4168	3499	+176	+4,4	-669	-16

Таблиця 2.4

Вертикальний аналіз активів балансу ПП «Южноукраїнський комбінат харчування»

Показники	2018		2019		2020		Відхилення			
	Σ тис. грн	Питома вага	Σ тис. грн.	Питома вага	Σ тис. грн.	Питома вага	2019/2018		2020/2019	
							Σ тис. грн	Питома вага	Σ тис. грн	Питома вага
1.Необоротні активи	3222	80,7	3456	82,9	3178	90,82	+234	+2,2	-278	+7,92

II. Оборотні активи, в т.ч.	770	19,2	712	17,1	321	9,17	-58	-2,1	-391	-7,93
-запаси	307	7,6	305	7,3	220	6,28	-2	-0,3	-85	-1,02
-дебіторська заборгованість за товари, роботи	308	7,7	107	2,56	71	2,03	-201	-5,14	-36	-0,53
-дебіторська заборгованість за розрахунками	5	0,1	5	0,12	8	0,23	-	+0,02	+3	+0,11
-інша поточна дебіторська заборгованість	5	0,1	95	2,28	5	0,14	+90	+2,18	-90	-2,14
-поточні фінансові інвестиції										
-грошові кошти та їх еквіваленти	145	3,14	198	4,75	13	0,37	+53	+1,61	-185	-4,38
-інші оборотні активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III Витрати майбутніх періодів			2	0,047	3	0,08	+2	+0,047	+1	+0,033
4. Необоротні активи та групи вибуття										
Баланс	3992	100	4168	100	3499	100	+176	-	-669	-

ДОДАТОК В

НЕДОЛІКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ПДВ

Недолік	Суть недоліку
Суми компенсуючих податкових зобов'язань за основними засобами, які перестали використовуватись у господарській діяльності або інших об'єктних операціях, бухгалтером досліджуваного підприємства спрямовувалися на збільшення первісної вартості цих об'єктів основних засобів	На нашу думку, такий порядок обліку ПЗ йшов у супереччя із П(С)БО 7. Як відомо, змінювати вартість основних засобів допускається лише в чітко обумовлених випадках, таких як: переоцінки, поліпшення або ж часткова ліквідація. Тому, пропонуємо ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» за основними засобами, які дещо змінили своє використання з господарського на негосподарське або ж неоподатковуване, компенсуючі податкові зобов'язання спокійно обліковувати у складі витрат із складанням проводки: Д-т 949 К-т 641/ПДВ
ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» слід переглянути облік зменшення компенсуючих податкових зобов'язань.	Незважаючи на те, що в колишній Інструкції для нарахування компенсуючих податкових зобов'язань було передбачено субрахунок 643/1, водночас зменшення цих ПЗ було рекомендовано записом, який застосовує нині досліджуване підприємство і який є некоректним, а саме: Д-т 641/ПДВ К-т 719. На нашу думку, оскільки при нарахуванні компенсуючих податкових зобов'язань підприємством здійснений субрахунок 643/1, то доречніше і коректніше їх зменшення здійснювати з використанням цього самого субрахунку : Д-т 643/1 К-т 641/ПДВ методом сторно; Д-т 643/1 К-т 719.
Слід переглянути порядок коригування ПДВ при поверненні товару.	ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» сторнуючий запис робив відразу: Д-т 70,712 К-т 641/ПДВ, як бачимо без урахування розриву в часі між датою виписки розрахунку коригування і його реєстрацією в Єдиному реєстрі ПН. Вважаємо, що коректніше суму ПДВ за зменшуючим розрахунком коригування (РК), який ще не зареєстрований в ЄРПН, відображати на додатковому субрахунку 643/2 шляхом здійснення сторнуючого запису: Д-т 70,712 К-т 643/2. В подальшому, вже після реєстрації РК в ЄРПН, виконати наступний запис методом червоного сторно : Д-т 643/2 К-т 641/ПДВ.

У бухгалтера ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» не завжди є можливість правильно скласти податкову накладну, щоб покупець не втратив право на податковий кредит.	Бухгалтер ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» округлив цінну однієї штуки товару без врахування ПДВ до двох знаків після коми і отримав число 179,17. Загальна сума постачання із врахуванням ПДВ становила: $179,17 \times 1000 \times 120\% = 215\,040 \text{ грн.}$ Отже, виходить, що загальна вартість постачання за податковою накладною становитиме не 215 000 гривень, а 215 040 гривень, що не відповідає умові постачання і бухгалтеру досліджуваного підприємства податкову накладну із такою сумою оформляти не слід. Що ж треба було в цьому випадку зробити? На нашу думку, проблема в цій ситуації виникла через те, що вартість постачання була сформована недостовірно. Так, згідно з пп. 194.1.1. Податкового Кодексу, сума ПДВ додається до вартості товару, тобто податок нараховується зверху, а не вилучається із ціни. При застосуванні такого способу формування ціни немає жодних проблем із заповненням сьомої граfi податкової накладної. Проте, в практичній діяльності ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» не завжди вартість та ціна формуються згідно вищезазначеного пункту, тому ситуація, яка викладена нами, є доволі поширеною в податковому обліку ПДВ на досліджуваному підприємстві.
Помилка бухгалтера: дані первинного документу, а саме - видаткової накладної, яким і підтверджується операція з постачання товару, не збігаються з даними податкової накладної.	Якщо дані податкової накладної не відповідають даним видаткової накладної, виникає для ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» небезпека, що орган ДФС може не визнати податковий кредит на підставі такої податкової накладної, в зв'язку з тим, що її дані не дозволяють ідентифікувати операцію постачання. Для уникнення такої ситуації, необхідно, щоб відомості про ціну, кількість товару, його номенклатуру у видатковій накладній збігалися з відомостями в податковій накладній.
Проблемна ситуація, яка пов'язана з формуванням податкового кредиту на підставі рахунка за комунальні послуги.	Бухгалтер досліджуваного підприємства, яке є місячним платником ПДВ, упродовж декількох місяців не відображав податковий кредит і пов'язував це з тим, що раніше не стикався з формуванням ПК на підставі рахунків і не знав, що це можна робити. В подальшому він зібрав рахунки за декілька місяців і відобразив їх у податковій декларації з ПДВ за один звітний період.

	На нашу думку, бухгалтеру ПП «Южноукраїнський комбінат харчування» необхідно було відображати купівлю послуг за рахунками в усіх деклараціях тих періодів, у яких ці рахунки були складені, або ж дочекатися реєстрації податкової накладної і відобразити їх у податкових деклараціях з ПДВ за будь-який період, що припадає у межах 1095 днів із дати їх оформлення, проте не раніше їх реєстрації в ЄРПН, за умови, якщо вона проведена з порушенням строків.
--	---